ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರ್‌ರವರು ಆಗಲೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ಜಮಾಬಂದಿ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಬಿಂದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವರೀತಿ ಡೆವೆಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟಿವಿಟೀಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರೆವೆನ್ಯೂ ಡಾಕ್ಯೂಮೆಂಟ್ ಯಾವರೀತಿ ಇಡಬೇಕು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು– ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಜಮಾಬಂದಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಹಸ ಮಾಡಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಹೆಸರು ಮೊದಲು ಇತ್ತು. ೧೫ ಜನರು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಇನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

re:-Police Firng in Srinivasapur Town

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಈಗ ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ದುರ್ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿ ಐದು ಜನರನ್ನು ಆಹುತಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಶಾಂತ ವಾತಾವರಣ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧವಾದ ವಾತಾವರಣ ಇದೆಯೆಂದು. ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾದ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

SRI GUNDU RAO.Hon'ble (Chief Mi ister): I would like to read the following statement:

A lorry belonging to the Gowardhanlal and Co., Belgaum met with an accident due to tyre burst at Srinivaspur Town, Kolar District on 15-7-1980. One Lakshman alias B' eema, the driver of the lorry also belonging to Belgaum died in the accident. The post-mortem on the body was held on 16-7-80. The concerned people in Belgaum were informed about the incident On 18-7-80 the father of the deceased came to Srinivasapur to claim the body. The Police Sub-Inspector wanted to hand over the body to him. At this stage some Local people led by one Venkata Reddy appear to have intervened and insisted that the body could be handed over only when the owner of the lorry came to Srinivasapur and paid adequate compensation to the father of the deceased.

2. On 18-7-1980 a procession of about 500 persons consisting of drivers and others was taken out protesting against the disposal of the dead body unless adequate compensation was paid to the parents of the deceased by the lorry owners, The mob shouted slogans

against the police and resorted to stone throwing. The Sub Inspector, Srinivasapur Police Station brought Shri Venkata Reddy to the Police Station for interrogation. This action appears to have enraged the crowd and they attacked the Police Station with stones. As lathi-charge proved ineffective Police openedfire one round and one Afroze Pasha lorry cleaner who was hit, subs quently died at SNR Hospital, Kolar. In the meanwhile a DAR party which arrived was surrounded by the mob. The DAR van was set on fire and completely burnt. The Inspector of Police was manhandled. Two rounds were fired but there were no casualities.

3. The dispersing mob went to the Sub-Inspector's house, ransacked the house and set fire to the house-hold articles. The house was set on fire and the doors, windows and roof were damaged. It is learnt that at this stage the Police Sub-Inspector fired one round from his revolver. In this firing one Anwar Shareef, son of Khader Shareef, a lorry driver aged 25 years was injured and died on the way to the hospital.

4. In the course of mob violence, one Inspector, one Sub-Inspector, and twelve policemen were injured. One Civilian was also hurt. All of them have been admitted to the District Hospital, Kolar for treatment.

5. The Taluk Magistrate promulgated prohibitory orders under Section 144 Cr, P.C. for a period of one week from 18-7-1980.

6. The District Magistrate and the Superintendent of Police rushed to Srinivasapur with reinforcements. They held meeting with local leaders and took steps to ensure that peace was restored.

7. The Deputy Inspector General of Police, General Range, Bangalore also proceeded on 18-7-1980 to Srinivasapur along with 2 platoons of the KSRP. The Inspector General of Police visited the affected areas along with the Divisional Commissioner, Bangalore Division.

8. Sri Venkatareddy who took a leading part in the procession was treated at SNR Hospital. He later appeared before the District Magistrate and Deputy Inspector General of Police and complained of police beating. As there was *prima facie* evidence of mishandling of the situation by the Sub Inspector, action was taken by the Deputy Inspector General of Police to place the Sub-Inspector, (Sri B. R. Umesh) under suspension. The Superintendent of Police has directed Deputy Superintendent of Police, Kolar to enquire into the allegations regarding assault on Sri Venkata Reddy. The District Magistrate has ordered the Sub-Divisional Magistrate Kolar to conduct magistrial enquiry.

9. The District Magistrate, the Deputy Inspector General of Police and the Superintendent of Police, Kolar are camping at Srinivasapur. Adequate police arrangements have been made. The situation is under control.

†ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಾರಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದೊಂದು ದುರ್ಘಟನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ನಿರ್ವಿಕಾರ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಿಜ್ಯುಡೀಸ್ ಇಲ್ಲದೇ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರಾಜಕೀಯ ಇಲ್ಲ. ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಜನ ಉದ್ವೇಗಗೊಂಡು ಪೋಲೀಸ್‌ಸ್ಟೇಷನ್ ಮುಂದೆ ಹೋದಾಗ ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆ ಇದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ೧೨ನೇ ತಾರೀಖು, ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. I have said in my complaint very clearly. I would like to read a sentence:- "It is less said the better about the way of dealing with the public which has invariably led to unwarranted provocation of innocent people. They have already protested against his nefarious activities and demonstrated their resentment in a peaceful manner" This is with reference to the attitude of the Srinivasapura Sub-Inspector, who is now kept under suspension. I must admit, you were kind enough to refer the matter to the concerned authority for enquiry. But the Superintendent of Police, for reasons best known to him, did not bother to refer this matter for an enquiry straightaway. Just because an MLA has complained, he said" a note may be sent to the Government saying that all the allegations are false." I have made specific charges. He is unfit to continue as sub-Inspector; he is incapable of holding such responsibility.

ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಕೋರ್ಟ್ ಡ್ಯೂರಕ್ಷನ್‌ನ್ನು ವಯೊಲೆಟ್‌ಮಾಡಿ ವ್ಯವಹರಿಸಿ, ಹಳ್ಳಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಪೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಸಗಣಿ ಕಲಸಿ ಈತನ ತಲೆಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡಿ, ಪೊರಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊಡೆದಿದ್ದರು. The Sub-Inspector is also a human being and I have also got sympathy for what has happend to him and his family in the recent agitation. I share the grief of that family, but none the less, we cannot forgive the fact that this man has been consistently behaving in such a manner that often I have brought to your notice Should I accuse the S. P. of Kolar or should I hold the Government hold responsible for this incident? I am going into the details of it. ಸಂತರ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಆಯಿತು. ಲಾರಿ ಡ್ರೈವರ್ ಸತ್ತರು. ಪೋಸ್ಟ್‌ಮಾರ್ಟಂ ಆಯಿತು. ಸತ್ತವರ ಶವವನ್ನು ಅವರ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಆರ್ಜಂಟ್ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ The Sub-Inspector was more anxious to release the lorry to its owner. As a matter of fact the Lorry Drivers' and Cleaners. Association has protested against the attitude of this Sub Inspector' ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಹೊಣೆಗಾರರು ಯಾರು? ಸತ್ತವರ ಫ್ಯಾಮಿಲಿಗೆ ಕಾಂಪನ್‌ಸೆಂಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಲಾರಿಯನ್ನು ಓನರ್‌ಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. Then, Mr. Venkata Reddy comes to the picture What he has done; I am not going into these details. ಕಾಲೇಜು ಹುಡುಗರು

ಉದ್ವೇಗಗೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗ The Sub-Inspector unwarrantedly took Sri Venkata Reddy into the custody. ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಆತನನ್ನು ಹೊಡೆದರು. This has unnecessarily provoked the students. After all, this is the first of its kind that has ever taken place in this town. ಆ ರೀತಿ ಸ್ವಭಾವ ಇರತಕ್ಕ ಜನರಲ್ಲ. People are so good there. ನಂತರ ಪ್ರಪೋಕ್ ಆದರು. ಆತನಿಗೆ ತಾಳ್ಮೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಲಾಠಿ ಚಾರ್ಜ್‌ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಎತ್ತಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಫೈರ್ ಮಾಡಿದರು ಡಿ.ಐ.ಆರ್ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಾಹನದಿಂದ ಇಳಿದ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಬ್ಯಾನೆಟ್‌ನಿಂದ ತಿವಿದ, ಆತನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾನೆ. You can verify all these things. That man has sucumbed to it. ಪ್ರಪೋಕ್ ಆದನಂತರ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್ ಪೆಕ್ಟರ್ ಮನೆಗೆ ಅಟ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, he was responsible for the whole thing. Who provoked the people? ಆತ್ಮರಕ್ಷಣೆಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದಲ್ಲ. How do you justify the police firing? I appeal to the Government to give adequate compensation immediately to the victims. I am not going to fix the amount. But, the compensation must be given to the bereaved families on humanitarion consideration ಆತ್ಮರಕ್ಷಣೆಗೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದ್ದಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೀರಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಗಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಆಫ್ ಪೋಲೀಸ್‌ಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೆ? ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸರಿ ಆಗುವ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರಿಂದ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ನಡೆಸಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಆಗಬೇಕು. I demand a judicial probe into the the whole incident. I am convinced beyond doubt that I am making a reasonable demand. I am sure the Chief Minister will concede to my request. There are precedents, invariably whenever such thing happened in the past, the Government had always ordered judicial probe. I am sure the Hon. Chief Minister will concede to my request. ಆತನನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್‌ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಫೈರಿಂಗ್ ಆಗಿ ಸತ್ತಿರತಕ್ಕವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಎಷ್ಟು ದುಃಖವಿದೆಯೋ ಈ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಯಗೊಂಡ ಪೋಲೀಸರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸಬ್ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರ್ ಮನೆಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ನಷ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ದುಃಖಿಗೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಪೋಲೀಸರು ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಜನರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಆದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. Again and again I am trying to convince the Government as to how the Officers are trying to mislead the Government and place you in an embarrasing situation. This must be taken note of. ಘಟನೆ ನಡೆದ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ, ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಜನ ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Sir, every morning when we look into the news papers, there are reports of police excesses. These excesses are on the increase. This is an undeniable fact if an account of these excesses are taken in different parts of the State. Therefore, my submission is that the incident that took place in Srinivaspur shows the callouse attitude of the police which resulted in the police firing. If the police Sub-Inspector had acted with certain degree of tactful ness, he could have easily avoided this firing. According to the Statement of the Chief Minister there are only 500 people in the procession. I have seen so many processions and there are so many

processions lead by me also in Bangalore City, and the police people have managed with all these processions in a proper manner without giving room for any untoward incident. Such being the case, in a small town like Srinivaspur, if police have taken such an extreme step of opening fire etc., it is something serious which we have to consider. with the police in general and Srinivaspur Sub-Inspector in particular I will take another opportunity to make some observations about the attitude of the Kolar S.P., who is now under the orders of transfer. He is a fake I.P.S. Officer. Even though, he is not an I.P.S Officer. he is going on describing the people that he is an I.P.S. Officer. Sri Ramesh Kumar is more than usual in making his submission. Therefore it is a very serious matter, though it appears to be a simplematter. Its magnitude is much wider one which the Government has to take note of the same seriously. If at all you want to hold an enquiry, first of all you have to suspend the S.P. Kolar, but not the Sub Inspector. It is because of his callousness that the situation has gone to such an extent. There are many more instances which I do not want to mention at this stage You were kind enough to acknowledge my feelings when I brought this incident to your notice. I have made my point very clear that you have taken some action when I brought to your notice some incidents on different occasions. But, we must find out how this man has been responsible for so many incidents that have taken place ಯಾವ ಘಟನೆಯೂ ನಡೆಯದೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ ಅದು. ಬಹಳ ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ದಿಪಸ ದಿಪಸಕ್ಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. I do not know whether he was posted to maintain law and order or to create all these problems. I expect the Hon. Chief Minister would concede to my request and give reply immediately.

11-00 A. M.

I want the Chief Minister to take note of the seriousness of this matter as indicated and the manner in which the Police are dealing with the life and property of the people.

† ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಾನು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದೆ, ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದರು ಆ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ರವರ ವಿರುದ್ಧ ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅದನ್ನು ನಾನು ಎನ್‌ಕ್ವೈರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಜ. ಮತ್ತೆ ಎಸ್. ಪಿ. ಯವರು ತಿರಸ್ಕಾರ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಹಾಗೆ, ಹೀಗೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಧೋರಣೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ. ಈಗ ಈ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಏನೇನು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಏನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಈಗ ಹಿಂದೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ತೊಂದರೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಎಸ್.ಪಿ.

ಯವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಶಾಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ವಿಷಯ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೇನೆ ಲಾರಿ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಆಯಿತು, ಡೆಡ್ ಬಾಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರವಿದೆ ಎನ್ನುವಾಗ ಚರ್ಚೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಆನಂತರ ಜನರು ಬಂದು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ರವರು ತನ್ನ ರಿವಾಲ್ವರನ್ನು ತೆಗೆದು ಗುಂಡು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಸತ್ಯವೋ ತಪ್ಪೋ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟೇಟಿರಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ರವರನ್ನು ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಂತ್ರೆ ವಿಕ್ಟಿಂಸ್‌ಗೆ ಏನು ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಸತ್ತವರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಏನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ತಮಗೆ ಆ ಮೇಲೆ ಅನೌನ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ರವರ ಮನೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದಂಥ ಜನ ನುಗ್ಗಿ ಫರ್ನೀಚರ್ ಎಲ್ಲಾ ಡ್ಯಾಮೇಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮನೆಗೆ ಸಹ ತುಂಬಾ ಹಾನಿಯುಂಟುಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರೇ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವು ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಮತ್ತು ಹೆಡ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಏಟುಗಳು ಬಿದ್ದಿದೆ, ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮಾಫೇಸಿ ಕೇಸ್ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆಆದಕ್ಕೇ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್‌ರವರಿಂದ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ

SRI D. DEVARAJ URS.—I do not like to go into the details of the accident because the hon. members have already spoken. The only point that I would like to say is whenever there is firing, generally, it is the judicial enquiry that has been ordered. Let the Hon. Chief Minister consult the Home department. There are precedents. So, it is better if a judicial enquiry is ordered. Of course, Sub-Divisional Magistrate has been ordered to make the enquiry. But I wish it should be a judicial enquiry, as it is the practice, when death occurs I do not like to go into the question as to who is right and who is wrong. Even a small lapse on the part of an officer might turn out to be of serious consequence. He may be right under the circumstances or he might have done excesses; we do not know. Unless an enquiry is held, these things cannot be said either this way or that way. I therefore urge for a judicial enquiry as it has been done even in the past.

SRI R. GUNDU RAO.—Sir, I heard the Leader of the Opposition. There are certain instances where judicial enquiry has been ordered but not in all cases. Wherever the situation was grave, judicial enquiry has been ordered. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇಂಥಾ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿದೆ. I can place the facts before the House as to where deaths have occurred, where judicial enquiries have been ordered and where judicial enquiries have not been ordered. As I have already said, we have ordered an enquiry by the Sub-Divisional Magistrate, let us see the outcome. We are eager; we are firm in our stand to deal with the matter. As the Hon. Leader of the Opposition has said we are not giving any protection to anyone who is a culprit.

SRI D. DEVARAJ URS.—There is no prestige involved here. The question is the death of innocent people. Two deaths have occurred

and some people are said to be injured and some of the cases appear to be serious. Again and again, I repeat that let not the Government stand on any prestige on this issue now. We are not imputing any motives. It is fair and proper to hold a judicial enquiry in this matter.

SRI S. R. BOMMAI.—So far as the Magisterial enquiry is concerned, it is mandatory under the law, that whenever a firing takes place; Magisterial enquiry is held. But because of the tense situation and public are agitating, the Chief Minister can consider the suggestion for the judicial probe, which will inspite confidence in the public.

SRI D. DEVARAJ URS.-But wherever death has occurred, a judicial enquiry has been ordered.

SRI R. GUNDU RAO.—Sir, an enquiry by the Sub-Divisional Magistrate has already been ordered. Something will come to light out of that enquiry. If the report of this enquiry is not satisfactory, then we can examine the matter. Now the situation is under control and we will see what best we can do, to apprehend the culprits.

SRI D. DEVARAJ URS.—Though a Sub-Divisional Magistrate enquiry has been ordered, the Government can transfer the case to judicial enquiry.

SRI R. GUNDU RAO.—The Sub-Divisional Magistrate is also a judicial authority.

SRI D. DEVARAJ URS.—I know very well. He is a quasi Magistrate only. It cannot be a judicial enquiry. I urge that regular judicial enquiry should take place. I know that the Government is serious about this matter. I know that Government is not taking this side or that side. But the matter is serious and that is why I said let there be a judicial enquiry. Let the Chief Minister ascertain from the Home department or the Chief Secretary, as to whether there are precedents or not whenever there is firing and death, a judicial enquiry is being ordered.

SRI R. GUNDU RAO.—I agree.

SRI RAMESH KUMAR.—While I do not presume what is likely to come out of this enquiry the Sub-Divisional Magistrate is only a quasi-Magistrate. The Hon. Chief Minister has been kind enough to concede to all the suggestions I have placed before him. There is no prestige involved in this issue. I have made more serious allegations/charges against the Superintendent of Police than the Sub-Inspector. ಇದರ ಇಂಪ್ಯಾಕ್ಟ್ ಏನೆಂದರೆ, ಆ ಎಸ್.ಪಿ. ಯವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಂದ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕಲಾರದು ಆದಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾವು

ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, the Government will be doing a good thing.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡುಸಾರಿ ಫೈರಿಂಗ್ ಕೇಸ್ ಆಗಿತ್ತು. ಯಶವಂತಪುರದಲ್ಲಿ ೧೯೭೮ ರಲ್ಲಿ ಫೈರಿಂಗ್ ಆದಾಗ ಇಬ್ಬರು ಸತ್ತರು ಆಗಲೂ ಜುಡಿಶಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಧೃಡವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಒಂದು ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಜುಡಿಶಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ನಡೆಸುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ಬಿಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಧೃಡವಾದ ನಿಲುವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Discussion on the Voting of Demands

(ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ರಾಮು (ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರೇ, ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ನಾನು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಜನರ ಜೀವನ ಸುಗಮವಾಗಬೇಕಾದರೆ. ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆ ಕೂಡ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಜನರ ಜೀವನ ಆನಂದಮಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ದೇಶ. ಶೇಕಡಾ ೮೦ ರಷ್ಟು ಜನರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆ ಈ ಎರಡೂ ಇಲಾಖೆಗಳು ಚನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಎಡರುತೊಡರುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ರಾಜ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಥದತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಪಹಣಿಯನ್ನು ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದು ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಆ ಎಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಿಗರು ಎಂಬ ಹೊಸ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಯಿತು ಜನರ ಶೋಷಣೆ ತಪ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು, ಆದರೆ ಅದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಪಾಲು ಸತ್ಯವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿ ಯಾರು ನಿಜವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅವರ ಹೆಸರಿಗೇ ಪಹಣಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಆಧುನಿಕ ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾರಾದರೂ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಎಂಟ್ರಿ ಹಾಕಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಅಳಿಸಿ ಅವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಎಂಟ್ರಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಬಾರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ರೈತರ ಶೋಷಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಹೇಳತಕ್ಕ ಕಿವಿ ಮಾತು ಏನೆಂದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಚಾವಟಿಯನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಬೀಸಿ ಎಂದು. ಪಹಣಿ ಬರೆಯುವಾಗ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನ ಜೀವನ ಸುಗಮವಾಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಿಗ ಒಂದು ಮನೆಯೊಳಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಪಹಣಿ ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವೇನೆಂದರೆ, ಯಾವ ಭೂಮಿಯ ಪಹಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕೋ ಆ ಭೂಮಿಗೆ ಅವನ್ನು ಹೋಗಿ, ನಿಜವಾಗಿ ಯಾವ ರೈತ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ನಂತರ ತ್ರಿಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಪಹಣಿಬರೆಯಬೇಕು. ಆದರಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ತಾನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ರೈತನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ತಹಸೀಲ್ದಾರರ ಕಛೇರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ತಾತನ-ಮುತ್ತಾತನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಖಾತೆ ಇರುತ್ತದೆ,